

Compania Națională de Transport al Energiei Electrice TRANSELECTRICA S.A.

Nr.

SE APROBĂ
Directorat
Președinte Directorat
Ștefăniță MUNTEANU

Membru
Victor MORARU

Membru
Cătălin -Constantin
NADOLU

Membru
Vasile Cosmin
NICULA

Membru
Florin Cristian
TĂTARU

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ **CONSTITUIREA, ACTUALIZAREA ȘI UTILIZAREA** **GARANȚIILOR FINANCIARE PE PIAȚA DE ECHILIBRARE**

COD: TEL- 00.45

Ediția I

Revizie:3

Nr. Crt.	Elemente privind responsabilii	Prenume și Nume	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.3	Avizat	Ion SMEEIANU	p. Director DMI Inspector șef DMI		
		Gheorghe Cristian VIȘAN	Director Direcția Piețe de energie		
1.2	Verificat	Șef Serviciu Piețe Administrate	Marian OBRETIN		
1.1	Elaborat	Ec. Pr. Specialist	Manuela ARGINTARIU		

Drept de proprietate:

Prezenta procedură este proprietatea **Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice TRANSELECTRICA S.A.** Multiplicarea și utilizarea parțială sau totală a acestui document este permisă numai cu acordul scris al conducerii **TRANSELECTRICA SA.**

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor
Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod: 00.45

Pag 2/17

Ediția : I
Rev. 0 1 2 3

2. CUPRINS

Numărul componenței în cadrul procedurii	Denumirea componenței din cadrul procedurii	Pagina
1.	Pagina de Gardă	1
2.	Cuprins	2
3.	Situația edițiilor și a reviziilor	3
4.	Scopul	4
5.	Domeniul de aplicare	4
6.	Documente de referință	4
7.	Definiții și abrevieri 7.1 Definiții 7.2 Abrevieri	5-7
8.	Modul de Lucru – 8.1 Constituirea garanției financiare; 8.2 Actualizarea și utilizarea garanției financiare; 8.3 Monitorizare, publicare; 8.4 Dispoziții finale	7-15
9.	Responsabilități 9.1 Participanți la piață; 9.2 CNTEE Transelectrica SA 9.3 Operatori de rețea	15
10.	Anexe, înregistrări, arhivări 10.1.1 Anexa 1- Constituirea GF de către un Participant la Piață care solicită înregistrarea ca PRE; 10.1.2 Anexa 2 - Constituirea GF de către un Participant la Piață care solicită înregistrarea ca FSE; 10.1.3 Anexa 3 - Actualizarea GF când PRE/FSE/PSG nu își achită obligațiile de plată față de OTS; 10.1.4 Formulare introduse prin procedură N/A.	16
11.	Lista de difuzare	17

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor
Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod: 00.45

Pag 3/17

Ediția : I
Rev. 0 1 2 3

3. SITUAȚIA EDIȚIILOR ȘI A REVIZIILOR

Denumire: Procedura Operațională „Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod TEL 00.45, Ediția I, Revizia 3

Nr. Crt.	Ediția sau, după caz, revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
1	Ediția 0		Elaborare inițială	Noiembrie 2009
2	Ediția 0, Revizia 1	Modificare format și revizie conținut respectând toate reglementările în vigoare la data reviziei	Revizie parțială	Octombrie 2015
3	Ediția I	Modificare format și revizie conținut respectând toate reglementările în vigoare la data reviziei.	Revizie parțială	Septembrie 2018
4	Ediția I, Revizia 1	5.Domeniul de aplicare 6.Documente de referință 7.Definiții și abrevieri 8.Mod de lucru 9.Responsabilități	Revizie parțială	August 2020
5	Ediția I, Revizia 2	5.Domeniul de aplicare 6.Documente de referință 7.Definiții și abrevieri 8.Mod de lucru 9.Responsabilități	Revizie parțială	2022
6	Ediția I, Revizia 3	5.Domeniul de aplicare 6.Documente de referință 7.Definiții și abrevieri 8.Mod de lucru 9.Responsabilități	Revizie parțială	2025

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor
Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod: 00.45

Pag 4/17

Ediția : I
Rev. 0 1 2 3

4. SCOP

Procedura operațională „Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor Financiare pe Piața de Echilibrare”, numită în continuare Procedura, are drept scop definirea și stabilirea cadrului necesar pentru asigurarea lichidității financiare pe Piața de Echilibrare, prin constituirea de către fiecare Parte Responsabilă cu Echilibrarea, Furnizor de Servicii de Echilibrare, a unei Garanții Financiare în favoarea C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.

5. DOMENIU DE APLICARE

Procedura se aplică C.N.T.E.E. Transelectrica S.A. și participanților la piață care activează pe piața angro de energie electrică, cu excepția părților responsabile cu echilibrarea constituite de operatorii piețelor de energie electrică în calitate de contraparte pentru tranzacțiile încheiate pe piețele de energie electrică administrate de aceștia

6. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

1. Regulamentul (UE) 2195/2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică (numit în continuare Regulamentul (UE) 2195/2017);
2. Regulamentul (UE) nr. 1485/2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice;
3. Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;
4. Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea, aprobat prin Ordinul Președintelui ANRE nr. 127 din 08.12 2021, publicat în Monitorul Oficial al României nr.1196/17.12.2021, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare "Regulament PRE";
5. Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței aprobat prin Ordinul Președintelui ANRE nr. 127 din 08.12 2021, publicat în Monitorul Oficial al României nr.1196/17.12.2021, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare "Regulament FSE/FRSF";
6. Procedura Operațională „Înregistrarea, actualizarea, retragerea și revocarea unei Parți Responsabile cu Echilibrarea, numită PO PRE”; ediția în vigoare, Cod TEL 01.18;
7. Procedura Operațională „Înregistrarea, revocarea sau retragerea unui Furnizor de Servicii de Echilibrare de la Piața de Echilibrare”, numită PO FSE, ediția în vigoare, Cod TEL 01.17;
8. Codul Tehnic al Rețelei Electrice de Transport, ediția în vigoare;
9. Codul de măsurare a energiei electrice, ediția în vigoare;
10. Convenția cadru de Asumare a Responsabilității Echilibrării ediția în vigoare;
11. Convenția cadru de Participare la Piața de Echilibrare, ediția în vigoare;
12. Ordinul nr. 91/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a energiei electrice;
13. Legea nr. 222/27.05.2004 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 9/2004 privind unele contracte de garanție financiară.

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor
Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod: 00.45

Pag 5/17

Ediția : I
Rev. 0 1 2 3

7. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

7.1 Definiții

În înțelesul prezentei proceduri, termenii și expresiile folosite au semnificațiile definite în Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în Codul Tehnic al Rețelei Electrice de Transport, în Regulamentul PRE/ Regulamentul FSE/FRSF, în Regulile de măsurare și în Codul de măsurare a energiei electrice. În plus sunt definiți următorii termeni:

Nr. Crt.	Termenul	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
1	Parte Responsabilă cu Echilibrarea înregistrată	PRE constituită de participantul la piață care devine activ pe piața angro de energie electrică și își asumă responsabilitatea financiară a echilibrării față de OTS prin semnarea Convenției de PRE.
2	Parte Responsabilă cu Echilibrarea suspendată (PRE suspendată)	PRE înregistrată, care își asumă responsabilitatea financiară a echilibrării față de OTS prin transferul asumării responsabilității financiare către o PRE activă .
3	Parte Responsabilă cu Echilibrarea activă (PRE activă)	este o PRE înregistrată în Registrul pentru PRE, constituită de un participant la piață, care își asumă responsabilitatea financiară a echilibrării față de OTS, pentru sine sau pentru sine și alte PRE înregistrate.
4	Revocarea unei PRE	operațiunea prin care OTS anulează înregistrarea unui participant la piață înregistrat ca PRE din Registrul pentru PRE.
6	Participant singular	Participant la piața de echilibrare care nu și-a delegat responsabilitatea echilibrării altei Părți Responsabile cu Echilibrarea înregistrată și nu a preluat alți participanți în Partea Responsabilă cu Echilibrarea înregistrată de el
7	Parte Responsabilă cu Echilibrarea Provizorie	Partea Responsabilă cu Echilibrarea constituită pentru capacități de producție aflate în perioada de probe
8	Obligația de garantare lunară	Reprezintă soldul dintre obligația lunară de plată a Părții Responsabile cu Echilibrarea /Participantului singular / Furnizor de servicii de Echilibrare către OTS și obligația de plată a OTS către acesta, la care se adaugă și taxa pe valoare adăugată (TVA), unde este cazul, rezultate în urma derulării contractuale a Convenției de Participare la Piața de Echilibrare și a Convenției de Parte Responsabilă cu Echilibrarea.
9	Participant la piață	Persoană fizică sau juridică care, potrivit legii, poate desfășura activități în sectorul energiei electrice cu / fără deținerea unei licențe emise de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, respectiv persoană juridică având sediul social într- un stat membru al Uniunii Europene căruia Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei i-a confirmat dreptul de participare la piețele de energie electrică.

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor
Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod: 00.45

Pag 6/17

Ediția : I
Rev. 0 1 2 3

7.1.1 PRINCIPII DE BAZĂ

7.1.1.1 Înregistrarea și menținerea înregistrării în Registrul pentru PRE a unui participant la piață ca Parte Responsabilă cu Echilibrarea activă / Înregistrarea și menținerea înregistrării în Registrul PE a unui participant la piață ca FSE este condiționată de constituirea unei Garanții Financiare:

- a. sub formă de Scrisoare de Garanție Bancară de plată, emisă în favoarea C.N.T.E.E. Transelectrica S.A., în contul Convenției de Asumare a responsabilității Echilibrării/ Convenției de Participare la Piața de Echilibrare, după caz, încheiată între participantul la piață și C.N.T.E.E. Transelectrica, în original, emisă de o Bancă comercială de pe teritoriul României.
- b. plata în contul de garanții deschis de C.N.T.E.E. Transelectrica SA.

7.1.1.2. Scrisoarea de Garanție Bancară este documentul prin care o Bancă garantă avizată de Banca Națională a României, se angajează în mod irevocabil și necondiționat să plătească la solicitarea scrisă a C.N.T.E.E. Transelectrica S.A. orice sumă până la concurența cu cea maximă garantată și trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) să fie irevocabilă și imediată;
- b) să menționeze în mod expres că este emisă în favoarea C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.,
- c) să fie cu durata de valabilitate de minim 12 luni;
- d) să fie exprimată în formă monetară, respectiv lei, la valoarea stabilită de C.N.T.E.E. Transelectrica S.A. în baza prezentei Proceduri.

7.1.1.3. Nu constituie garanție financiară:

- a. Partea Responsabilă cu Echilibrarea Provizorie;
- b. Partea responsabilă cu Echilibrarea care și-a transferat responsabilitatea echilibrării către o altă Parte responsabilă cu echilibrarea înregistrată.

7.1.1.4 Garanția financiară constituită de Partea Responsabilă cu Echilibrarea nu poate fi mai mică de 1.000.000 lei.

7.1.1.5 Garanția financiară constituită de Furnizorul de servicii de echilibrare nu poate fi mai mică de 50.000 lei

7.1.1.6 Perioada de valabilitate a Garanției financiare este de minim 12 luni.

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor
Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod: 00.45

Pag 7/17

Ediția : I
Rev. 0 1 2 3

7.2 Abrevieri

Nr.crt.	Abreviere	Termenul abreviat
1	ANRE	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
2	FSE	Furnizor de Servicii de Echilibrare
3	GF	Garanție Financiară constituită în contul Convenției de PRE/ Convenției de PPE
4	ID	Interval de decontare
5	NIDL	Nota de informare pentru decontarea lunară emisă pe piața de echilibrare de OTS / Nota de informare pentru decontarea lunară emisă ODDPRE.
6	ODDPRE	Operatorul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea
7	OGL	Obligația de garantare lunară a PRE/PSG/FSE;
8	OPE	Operatorul Pieței de Echilibrare - (entitate distinctă din cadrul C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.)
9	OR	Operator de rețea
10	OTS	Operatorul de transport și de sistem, C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.
11	PE	Piața de Echilibrare
12	PP	Participant la piață
13	PRE	Parte Responsabilă cu Echilibrarea
14	PSG	Participant singular
15	VLDA	Obligația lunară de plată a OTS către PRE/PSG/FSE
16	VLDP	Obligația lunară de plată a PRE/PSG/PFSE către OTS.
17	VMLG	Valoarea mediei lunare a obligațiilor de garantare a PRE/FSE/PSG pe ultimele 12 luni pentru care există NIDL

8. Mod de lucru- descriere activității

Înregistrarea și menținerea înregistrării în Registrul pentru PRE a unui PP ca PRE activă /
Înregistrarea și menținerea înregistrării în Registrul PPE a unui PP ca FSE este condiționată de
constituirea unei Garanții Financiare.

8.1 CONSTITUIREA GARANȚIEI FINANCIARE

8.1.1 Participantul la piață transmite la OTS solicitarea de înregistrare ca PRE, conform
prevederilor PO PRE, însoțită de GF. PP nu constituie GF dacă solicitarea de înregistrare ca
PRE, este însoțită de transferul responsabilității echilibrării către un PRE înregistrat.

Participantul la piață înregistrat ca PRE care își transferă responsabilitatea echilibrării către un alt
PRE înregistrat are dreptul de a solicita returnarea GF.

8.1.2 Dacă Participantul la piață solicită înregistrare ca FSE și își transferă responsabilitatea
echilibrării către altă PRE înregistrată, OTS aplică prevederile PO PRE / PO FSE și va solicita
FSE să constituie GF în valoare de 50.000,00 lei.

8.1.3 Perioada de valabilitate a GF este de minimum 12 luni de la data la care participantul la
piață solicită să fie înregistrat ca PRE/FSE.

8.1.4 În termen de două zile lucrătoare de la primirea GF, OTS verifică corectitudinea datelor din GF cu cerințele de la pct. 7.1.1.2 -7.1.1.6 respectiv valoarea, perioada de valabilitate și dreptul OTS de executare necondiționată. În cazul în care există neconcordanțe în cadrul GF, OTS va anunța Participantul la piață în vederea remedierii.

8.1.5 OTS înregistrează PRE/FSE, în termen de maxim 10 zile lucrătoare, în Registrul PRE/ Registrul FSE, dacă solicitantul înaintează o GF conformă, precum și celelalte documente necesare, conform PO PRE/ PO FSE.

8.1.6 După orice lună, după înregistrarea ca PRE/PSG, pentru care în NIDL, OGL realizată este mai mare decât 1.000.000,00 lei, OTS:

a) calculează valoarea GF egală cu valoarea 2VMLG, conform punctului 8.2.1. Valoarea GF actualizată nu poate fi mai mică de 1.000.000,00 lei;

b) notifică PRE/PSG să actualizeze GF, în termen de 9 zile lucrătoare de la primirea notificării, valabilă pentru perioada ramasă până la încheierea celor 12 luni stabilită la punctul 8.1.3.

8.1.7 Dacă PRE/PSG nu actualizează GF conform 8.1.6 litera b), OTS notifică la OPE, ODDPRE, OMEPA, Operatorii de distribuție și ANRE revocarea PRE/PSG conform prevederilor PO PRE.

8.1.8 După orice lună, după înregistrarea ca FSE, pentru care în NIDL, OGL realizată este mai mare decât 100.000,00 lei, OTS:

a) calculează valoarea GF egală cu valoarea 2VMLG, conform punctului 8.2.1. Valoarea GF actualizată nu poate fi mai mică de 50.000,00 lei;

b) notifică FSE să actualizeze GF, în termen de 9 zile lucrătoare de la primirea notificării, valabilă pentru perioada ramasă până la încheierea celor 12 luni stabilită la punctul 8.1.3.

8.1.9 Dacă FSE nu actualizează GF conform 8.1.8 litera b), OTS notifică la OPE, ODDPRE, OMEPA, Operatorii de distribuție și ANRE revocarea FSE conform prevederilor PO FSE.

8.2. ACTUALIZAREA ȘI UTILIZAREA GARANȚIEI FINANCIARE

Actualizarea valorii GF pentru PRE/FSE/PSG se face în următoarele cazuri:

8.2.1. Înainte de expirarea duratei de valabilitate a GF, în vederea constituirii unei noi garanții pentru continuarea activității PRE/FSE/PSG;

8.2.2. Dacă PRE/FSE/PSG este înregistrat de cel puțin un an în Registrul pentru PRE/Registrul PE și OGL realizată pentru o lună pentru care există NIDL este mai mare cu 100.000,00 lei decât GF constituită;

8.2.3. Dacă PRE/FSE/PSG își achită obligațiile de plată către OTS la termen;

8.2.4. Dacă PRE/FSE/PSG nu își achită obligațiile de plată către OTS la termen;

8.2.5. Dacă PRE înregistrează notificări de program în dezechilibru semnificative sau frecvente privind obligațiile ce decurg din Regulamentul PE, Convenția PRE.

8.2.6. Limitarea dimensiunii maxime a PRE/PSG.

8.2.7. Actualizarea GF constituită de PRE abandonată și PRE primitoare ca urmare a transferului unui membru PRE din conturul PRE abandonată către PRE primitoare;

8.2.8. Constituirea GF de către PRE care-și activează propriul PRE după ce a fost exclus din cadrul unui PRE activ.

8.2.1. Actualizarea valorii GF înainte de expirarea duratei de valabilitate

8.2.1.1 OTS calculează valoarea GF și notifică în scris PRE/FSE/PSG, cu cel puțin 30 (treizeci) de zile înainte de expirarea duratei de valabilitate. Valoarea GF este egală cu de două ori

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor
Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod: 00.45

Pag 9/17

Ediția : I
Rev. 0 1 2 3

valoarea medie lunară a obligației de garantare (VMLG) aferentă lunilor pentru care există NIDL, pentru PRE/FSE/PSG, pe parcursul ultimelor 12 luni.

$$GF = 2 \times VMLG \quad [\text{lei}] \quad (1)$$

în care:

$$VMLG = \frac{\sum_{i=1}^n OGL_i}{n} \quad [\text{lei}] \quad (2)$$

în care:

$$OGL_i = (VLDP_{PREi/PPEi/PSGi} - VLDA_{PREi/PPEi/PSGi}) * (1 + TVA) \quad [\text{lei}] \quad (3)$$

în care:

OGL_i obligația de garantare lunară a PRE/FSE/PSG pentru luna i ;

$VLDP_{PREi/PPEi/PSGi}$ – reprezintă obligația de plată către OTS a PRE/FSE/PSG, conform NIDL aferente lunii i , emise de către OTS/ODDPRE, în calitate de operator de decontare, în lei;

$VLDA_{PREi/PPEi/PSGi}$ – reprezintă dreptul de încasare al PRE/FSE/PSG, conform NIDL aferente lunii i , emise de către OTS/ODDPRE, în calitate de operator de decontare, în lei.

n – numărul de luni pentru care au fost emise NIDL din ultimele 12 luni;

8.2.1.2. PRE/FSE/PSG transmite GF valabilă, în original, cu cel puțin 1 zi înainte de expirarea duratei de valabilitate a GF în vigoare.

8.2.1.3 În prima zi lucrătoare de la primirea GF, OTS verifică corectitudinea datelor din GF cu cele notificate, respectiv valoarea, perioada de valabilitate și dreptul OTS de executare necondiționată. În cazul în care există neconcordanțe în cadrul GF, OTS va anunța PRE/FSE/PSG în scris, iar acesta va trebui să constituie GF în termen de 3 zile lucrătoare.

8.2.1.4. După parcurgerea etapelor de mai sus OTS menține înregistrarea PRE/FSE/PSG în Registrul PRE/Registrul FSE al pieței de echilibrare.

8.2.1.5. Dacă PRE/FSE/PSG, nu actualizează GF conform condițiilor de la punctele 8.2.1.1, 8.2.1.2 și 8.2.1.3, OTS notifică la OPE, ODDPRE, OMEPA, Operatorii de distribuție și ANRE revocarea PRE/FSE, conform PO PRE / PO FSE.

8.2.2 Actualizarea valorii GF când PRE/FSE/PSG este înregistrat de cel puțin un an în Registrul PRE/ Registrul FSE și OGL realizată pentru o lună pentru care exista NIDL este mai mare cu 100.000,00 lei decât GF constituită.

8.2.2.1 După o lună pentru care exista NIDL corespunzătoare respectivului PRE/FSE/PSG, OGL este mai mare cu 100.000,00 lei decât GF constituită, OTS aplică prevederile punctului 8.2.3. respectiv 8.2.4., după caz.

8.2.2.2. Dacă PRE/FSE/PSG, nu actualizează GF conform condițiilor de la punctul 8.2.2.1, OTS notifică la OPE, ODDPRE, OMEPA, Operatorii de distribuție și ANRE revocarea PRE/FSE/PSG conform prevederilor PO PRE / PO FSE.

8.2.3 Actualizarea valorii GF când PRE/FSE/PSG își achită la termen obligațiile de plată către OTS

8.2.3.1. PRE/FSE/PSG poate solicita OTS actualizarea valorii GF la valoarea VMLG, dacă în ultimele 12 luni consecutive și-a achitat la termen obligațiile de plată către OTS.

8.2.3.2. PRE/PSG poate solicita OTS actualizarea valorii GF la valoarea minimă de 1.000.000,00 lei, respectiv FSE poate solicita OTS actualizarea valorii GF la valoarea minimă de 50.000,00 lei, dacă VMLG aferentă ultimelor 6 luni este mai mică decât valoarea garanției minime și, de asemenea, și-a achitat la termen obligațiile de plată către OTS.

8.2.4 Actualizarea valorii GF când PRE/FSE/PSG nu își achită la termen obligațiile de plată către OTS

8.2.4.1. În prima zi lucrătoare după expirarea termenului de plată scadent, dacă PRE/FSE/PSG are GF constituită și nu își achită obligațiile de plată, OTS notifică PRE/FSE/PSG despre intenția de executare a GF;

8.2.4.2. După prima zi lucrătoare care urmează transmiterii notificării către PRE/FSE/PSG, OTS transmite la banca emitentă a GF cererea de executare a acesteia în limita obligațiilor de plată neachitate sau inițiază executarea GF constituite în contul OTS sau execută garanția financiară constituită în contul de garanții deschis de OTS. Dacă PRE/FSE/PSG confirmă efectuarea plăților în prima zi lucrătoare de la primirea notificării, OTS anulează demersul de executare a GF de la punctul 8.2.4.2;

8.2.4.3. OTS notifică PRE/FSE/PSG pentru refacerea valorii GF în termen de 9 (nouă) zile lucrătoare de la notificare sau pentru reducerea dimensiunii PRE/PSG în termen de 9 (nouă) zile lucrătoare de la notificare în concordanță cu valoarea GF reconstituită; valoarea GF notificată este egală cu dublul VMLG a PRE/FSE/PSG pentru lunile pentru care există NIDL de pe parcursul ultimelor 12 luni.

8.2.4.4. Dacă PRE/FSE/PSG înregistrează, timp de 2 luni succesive în cursul anului de contract, notificări privind neachitarea la termen a obligațiilor de plată, la a doua abatere OTS notifică PRE/FSE/PSG pentru:

- refacerea valorii GF în termen de 9 (nouă) zile lucrătoare de la notificare, la o valoare egală cu de trei ori VMLG a PRE/FSE/PSG pentru lunile pentru care există NIDL pe parcursul ultimelor 12 luni, sau
- reducerea dimensiunii PRE/PSG în termen de 9 (nouă) zile lucrătoare de la notificare, în concordanță cu valoarea GF reconstituite.

8.2.4.5. Dacă PRE/FSE/PSG, în calitate de PRE, actualizează valoarea GF în termen sau își reduce dimensiunea PRE în concordanță cu valoarea GF reconstituite, OTS va menține înregistrarea PRE /FSE/PSG în Registrul PRE / Registrul FSE al pieței de echilibrare.

8.2.4.6. Dacă PRE/FSE/PSG nu actualizează GF sau nu își reduce dimensiunea PRE în concordanță cu valoarea GF reconstituite, conform condițiilor de la punctele 8.2.4.3. - 8.2.4.4, OTS notifică la OPE, ODDPRE, OMEPA, Operatorii de distribuție și ANRE revocarea PRE/FSE/PSG, conform prevederilor PO PRE / PO FSE.

8.2.4.7. Reducerea dimensiunii PRE/PSG în concordanță cu valoarea GF reconstituite, precizată la punctul 8.2.4.3, se efectuează conform prevederilor punctului 8.2.6.2 din prezenta procedură.

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor
Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod: 00.45

Pag 11/17

Ediția : I
Rev. 0 1 2 3

8.2.5 Actualizarea valorii GF când PRE înregistrează notificări de program în dezechilibru semnificative sau frecvente privind obligațiile ce decurg din Regulamentul PE, Convenția PRE.

8.2.5.1. Dacă, în cursul lunii de contract, se constată că PRE a înregistrat notificări de program sistematice și semnificative, adică un dezechilibru mai mare de 5% pe zi (suma în modul a dezechilibrelor pe fiecare ID) sau mai mare de 5% pe un ID, timp de cel puțin trei zile într-o săptămână sau cel puțin cinci zile într-o lună de livrare, OTS notifică PRE în vederea corectării comportamentului pe piața angro de energie electrică și solicită actualizarea valorii GF în termen de 9 (nouă) zile lucrătoare de la notificare, la valoarea determinată conform formulei de mai jos:

$$VGFr = NFD_{PRE} * P_{dez}, \quad (\text{Lei})$$

Unde:

VGFr - Valoarea garanției financiare notificată a fi constituită de PRE, pentru perioada de risc (Lei)

NFDPRE - valorile notificărilor de program în dezechilibru ale PRE din perioada în care acesta a înregistrat Notificările de program în dezechilibru sistematice și semnificative (MWh); valoarea notificării de program în dezechilibru se determină ca diferență între suma producției, importurilor și schimburile bloc primite și suma consumului, exporturilor și schimburile bloc livrate. (MWh)

P_{dez} - Prețul mediu de dezechilibru pe ID pe ultimele trei luni (lei/MWh)

$$P_{dez} = (P_{dez \text{ luna } n-2} + P_{dez \text{ luna } n-1} + P_{dez \text{ luna } n}) / 3 \quad (\text{lei})$$

$$P_{dez \text{ luna } n} = (VLDP)_{luna \ n} / \sum((MWh \text{ Dez}(-) \text{ Pret}(+) + MWh \text{ Dez}(+) \text{ Pret}(-)))_{luna \ n}, \quad (\text{Lei})$$

Unde :

VLDP - reprezintă valoarea obligației de plată către OTS a tuturor PRE active din piața de echilibrare, conform NIDL aferente lunii n, în lei;

$\sum((MWh \text{ Dez}(-) \text{ Pret}(+) + MWh \text{ Dez}(+) \text{ Pret}(-)))_{luna \ n}$ - reprezintă suma cantitativă a dezechilibrelor negative la pret pozitiv înregistrate de toate PRE active pe piața de echilibrare și a dezechilibrelor pozitive la preț negativ înregistrate de toate PRE active pe piața de echilibrare în luna N, exprimată în MWh.

8.2.5.2. Dacă PRE actualizează valoarea GF în termen, OTS va menține înregistrarea PRE în Registrul PRE.

8.2.5.3. Dacă PRE nu actualizează GF conform condițiilor de la punctul 8.2.5.1, sau punctului 7.1.1.4, după caz, OTS notifică la OPE, ODDPRE, OMEPA, Operatorii de distribuție și ANRE revocarea PRE conform prevederilor PO PRE.

8.2.6. Actualizarea valorii GF în condițiile limitării dimensiunii maxime a PRE/PSG în funcție de valoarea GF

8.2.6.1. Dacă, în cursul lunii de contract, se constată că PRE a înregistrat notificări

de program sistematice și semnificative, adică un dezechilibru mai mare de 5% pe zi (suma în modul a dezechilibrelor pe fiecare ID) sau mai mare de 5% pe un ID, timp de cel puțin trei zile într-o săptămână sau cel puțin cinci zile într-o lună de livrare, atunci OTS poate notifica PRE/PSG reducerea dimensiunii în termen de 9 (nouă) zile lucrătoare de la notificare, în concordanță cu valoarea GF constituită.

8.2.6.2. Reducerea dimensiunii PRE/PSG în concordanță cu valoarea GF, conform punctelor 8.2.6.1 se efectuează conform formulei de mai jos:

$$D_{PRE} = GF / P_M, \quad (\text{MWh})$$

D_{PRE} - dimensiunea PRE/PSG corespunzătoare GF (MWh)

GF - garanția financiară constituită de PRE/PSG (Lei)

P_M - prețul mediu pe ID de dezechilibru pe ultimele 3 luni în care există NIDL (LEI/MWh)

Formula de limitare a dimensiunii PRE conform GF constituite:

$$\sum_{i=1..31} VNct_i + \sum_{i=1..31} CNct_i + \sum_{i=1..31} EXct_i \leq D_{PRE}, (\text{MWh})$$

$VNct_i$ vânzările nete de energie electrică tranzacționate conform contractelor de vânzare – cumpărare, încheiate în luna de contract, (Valoare determinată în concordanță cu actualizarea conturului PRE și cu informațiile furnizate de OR către OTS);

$CNct_i$ - consumul de energie electrică achiziționat conform contractelor de vânzare – cumpărare încheiate în luna de contract; (Valoare determinată în concordanță cu actualizarea conturului PRE și cu informațiile furnizate de OR către OTS)

$EXct_i$ - exportul de energie electrică tranzacționată conform contractelor de vânzare – cumpărare încheiate în luna de contract;

(Valoare determinată în concordanță cu actualizarea conturului PRE și cu informațiile furnizate de OR către OTS);

i-ziua de contract;

a) Dimensiunea PRE/PSG în concordanță cu valoarea GF are în vedere valorile agregate ale informațiilor furnizate de OR privind:

i) valoarea agregată a producției anuale estimate, defalcată lunar, pentru unitățile de producție pentru care PRE/PSG și-a asumat responsabilitatea echilibrării;

ii) valoarea agregată a consumului anual estimat, defalcat lunar, pentru consumatorii de energie electrică, pentru care PRE/PSG și-a asumat responsabilitatea echilibrării;

b) Reducerea dimensiunii PRE se realizează prin actualizarea conturului PRE. Astfel se are în vedere dimensionarea vânzărilor nete, consumul și exportul respectivei PRE (MWh) corespunzător nivelului garanției financiare constituite de PRE.

8.2.6.3. Dacă PRE/PSG nu și-a redus dimensiunea PRE/PSG în termenul notificat, astfel încât GF să acopere obligațiile de plată, OTS notifică la OPE, ODDPRE, OMEPA, Operatorii de distribuție și ANRE revocarea PRE/FSE/PSG, conform prevederilor PO PRE / PO FSE.

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor
Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod: 00.45

Pag 13/17

Ediția : I
Rev. 0 1 2 3

8.2.7 Actualizarea GF constituită de PRE abandonată și PRE primitoare ca urmare a transferului unui membru PRE din conturul PRE abandonată către PRE primitoare

8.2.7.1 PRE abandonată poate solicita OTS actualizarea GF, cu respectarea prevederilor capitolelor 8.2.1 - 8.2.6 conform noii dimensiuni a PRE, dacă în cursul anului de contract, acesta își reduce dimensiunea PRE ca urmare a transferului unui membru PRE din conturul său către o PRE primitoare, conform relației de mai jos:

$$GF_{PRE \text{ abandonată}}(lei) = GF_{PRE \text{ abandonată inițial}}(lei) * (1 - P_{PRE \text{ transferată}}(\%)) \quad (lei)$$

$GF_{PRE \text{ abandonată}}$ - valoarea GF actualizată a PRE abandonată după reducerea dimensiunii PRE, ca urmare a transferului unui membru PRE din conturul său către o PRE primitoare;

$GF_{PRE \text{ abandonată inițial}}$ - valoarea GF a PRE abandonată înainte de reducerea dimensiunii PRE ca urmare a transferului unui membru PRE din conturul său către o PRE primitoare.

$P_{PRE \text{ transferată}}(\%)$ - ponderea procentuală (%) a drepturilor de încasare și obligațiilor de plată ale PRE transferate, din totalul drepturilor de încasare și obligațiilor de plată ale PRE abandonată către OTS, conform NIDL pentru luna de decontare precedentă transferului, în care PRE transferată a funcționat în cadrul PRE abandonată;

8.2.7.2 OTS poate solicita PRE primitoare, care a preluat responsabilitatea echilibrării PRE transferate, să crească valoarea GF constituită la valoarea $GF_{PRE \text{ primitoare}}$, cu respectarea prevederilor capitolelor 8.2.1 - 8.2.6, conform relației de mai jos:

$$GF_{PRE \text{ primitoare}}(lei) = GF_{PRE \text{ inițial primitoare}}(lei) + GF_{PRE \text{ transferată}}(lei)$$

$GF_{PRE \text{ primitoare}}$ - valoarea GF actualizată a PRE primitoare după creșterea dimensiunii PRE ca urmare a transferului PRE transferate în conturul său.

$GF_{PRE \text{ inițial primitoare}}$ - valoarea GF a PRE primitoare înainte de creșterea dimensiunii PRE ca urmare a transferului PRE transferate în conturul său,

$GF_{PRE \text{ transferată}}$ - garanția financiară corespunzătoare PRE transferate

$$GF_{PRE \text{ transferată}} = GF_{PRE \text{ abandonată inițial}}(lei) - GF_{PRE \text{ abandonată}}(lei) \quad (lei)$$

$GF_{PRE \text{ abandonată}}$ - valoarea GF actualizată a PRE abandonată după reducerea dimensiunii PRE ca urmare a transferului unui membru PRE din conturul său către o PRE primitoare;

$GF_{PRE \text{ abandonată inițial}}$ - valoarea GF a PRE abandonată înainte de reducerea dimensiunii PRE ca urmare a transferului unui membru PRE din conturul său către o PRE primitoare.

8.2.7.3 OTS nu aplică prevederile 8.2.7.2, dacă GF constituită inițial de PRE primitoare este mai mare decât suma OGL a PRE primitoare, conform NIDL pentru luna de decontare precedentă transferului și cuantumul garanției financiare corespunzătoare PRE transferate.

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor
Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod: 00.45

Pag 14/17

Ediția : I

Rev. 0 1 2 3

8.2.7.4 Dacă PRE primitoare, nu actualizează valoarea GF conform 8.2.7.2 până la data transferului, OTS nu va opera transferul în Registrul pentru PRE și notifică PRE abandonată și PRE transferată.

8.2.7.5 Dacă PRE primitoare actualizează GF conform 8.2.7.2 până la data transferului OTS va actualiza Registrul pentru PRE.

8.2.8 Constituirea GF de către PRE exclus din cadrul unui PRE activ, pentru a continua să funcționeze pe piața angro de energie electrică

8.2.8.1 Dacă, în cursul anului de contract, PRE activă renunță unilateral la asumarea responsabilității echilibrării pentru o PRE înregistrată pentru care își asumase anterior această responsabilitate, poate solicita OTS actualizarea GF, cu respectarea prevederilor capitolelor 8.2.1 - 8.2.6, conform noii dimensiuni a PRE, după relația de mai jos:

$$GF_{PRE \text{ activă}} (\text{lei}) = GF_{PRE \text{ activă inițial}} (\text{lei}) * (1 - P_{PRE \text{ exclusă}} (\%)) \quad (\text{lei})$$

$GF_{PRE \text{ activă}}$ - valoarea GF actualizată a PRE activă după reducerea dimensiunii PRE, ca urmare a excluderii unui membru PRE din conturul său;

$GF_{PRE \text{ activă inițial}}$ - valoarea GF a PRE activă înainte de reducerea dimensiunii PRE ca urmare a excluderii unui membru PRE din conturul său;

$P_{PRE \text{ exclusă}}\%$ - ponderea procentuală (%) a drepturilor de încasare și obligațiilor de plată ale PRE excluse, din totalul drepturilor de încasare și obligațiilor de plată ale PRE activă către OTS conform NIDL pentru luna de decontare precedentă excluderii, în care PRE exclusă a funcționat în cadrul PRE activă;

8.2.8.2 OTS notifică PRE exclus pentru constituirea GF, pentru activarea propriului PRE sau transferarea responsabilității echilibrării, în calitate de PRE solicitantă către altă PRE, în termen de 9 zile lucrătoare de la data notificării.

8.2.8.3 PRE exclusă, care nu înregistrează restanțe la plată către PRE activă din care a fost exclus, constituie GF la valoarea determinată conform relației de mai jos:

$$GF_{PRE \text{ exclusă}} (\text{lei}) = GF_{PRE \text{ activă inițial}} (\text{lei}) * P_{PRE \text{ exclusă}} (\%) \quad (\text{lei})$$

$GF_{PRE \text{ exclusă}}$ - valoarea GF a PRE exclusă

$GF_{PRE \text{ activă inițial}}$ - valoarea GF a PRE activă înainte de reducerea dimensiunii PRE ca urmare a excluderii PRE exclusă din conturul său.

$P_{PRE \text{ exclusă}}$ - ponderea procentuală (%) a drepturilor de încasare și obligațiilor de plată ale PRE excluse, din totalul drepturilor de încasare și obligațiilor de plată ale PRE activă către OTS conform NIDL pentru luna de decontare precedentă excluderii, în care PRE exclusă a funcționat în cadrul PRE activă;

8.2.8.4 PRE exclusă, care înregistrează restanțe la plată către PRE activă din care a fost exclusă, și/sau înregistrează dezechilibre negative semnificative conform 8.2.6.1, constituie GF la valoarea determinată conform relației de mai jos:

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor
Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod: 00.45

Pag 15/17

Ediția : I
Rev. 0 1 2 3

$$GF \text{ (lei)} = D_{PRE} \text{ (MWh)} * P_{M} \text{ (lei/MWh)}, \quad (\text{lei})$$

GF - garanția financiară constituită de PRE exclusă (Lei)

D_{PRE} - dimensiunea PRE exclusă pentru luna de decontare precedentă excluderii din PRE activ (MWh)

P_M - prețul mediu de dezechilibru pe ID pe ultimele trei luni (lei/MWh)

8.2.8.5 Dacă PRE exclusă constituie GF în termen, conform 8.2.8.2, OTS va menține înregistrarea PRE în Registrul PRE.

8.2.8.6 Dacă PRE nu actualizează GF conform condițiilor de la punctul 8.2.8.2- 8.2.8.4, OTS notifică la OPE, ODDPRE, OMEPA, Operatorii de distribuție și ANRE revocarea PRE conform prevederilor PO PRE.

8.3. MONITORIZARE, PUBLICARE

8.4.1 OTS va publica la adresa <https://www.transelectrica.ro/web/tel/piata-de-echilibrare> următoarele date referitoare la stadiul GF:

- Lista PRE/ FSE/ PSG care au fost notificate pentru revocare la ANRE și motivul acestor notificări.
- Lista PRE/ FSE/ PSG care au fost revocate ca PRE/ FSE și motivul revocării.

8.4 Dispoziții finale

8.3.1 În termen de 30 (zece) zile de la avizarea prezentei proceduri și publicarea pe siteul OTS <https://www.transelectrica.ro/web/tel/piata-de-echilibrare> PRE/PSG înregistrate în piața de echilibrare care au GF constituite mai mici de 1.000.000,00 lei, actualizează valoarea GF, la valoarea minimă de 1.000.000,00 lei

9. RESPONSABILITĂȚI

9.1. Participanții la piață

- constituie și actualizează GF conform notificărilor emise de OTS;
- transmit în original GF către OTS;
- reduc dimensiunea PRE/PSG conform notificării OTS

9.2. CNTEE Transelectrica SA

- notifică PRE/FSE/PSG actualizarea GF conform prezentei proceduri;
- execută GF constituite de PRE/FSE/PSG în caz de neplată;
- notifică actualizarea GF după executare, conform PO PRE / PO FSE;
- revocă PRE/FSE conform PO PRE/ PO FSE;
- notifică PRE/PSG diminuarea conturului conform prezentei proceduri.

9.3 Operatorii de rețea

- transmit lunar la OTS informații din zona de licență proprie privind:
 - valoarea agregată a producției anuale estimate, defalcată lunar, pentru unitățile de producție pentru care PRE/PSG și-a asumat responsabilitatea echilibrării;
 - valoarea agregată a consumului anual estimat, defalcat lunar, pentru consumatorii de energie electrică, pentru care PRE/PSG și-a asumat responsabilitatea echilibrării.

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor
Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod: 00.45

Pag 16/17

Ediția : I

Rev. 0 1 2 3

10 ANEXE, ÎNREGISTRĂRI, ARHIVĂRI

10.1. Anexe

Formular introdus prin procedură

10.1.1 Anexa 1- Constituirea GF de către un Participant la Piață care solicită înregistrarea ca PRE

10.1.2 Anexa 2 - Constituirea GF de către un Participant la Piață care solicită înregistrarea ca FSE

10.1.3 Anexa 3 - Actualizarea GF când PRE/FSE/PSG nu își achită obligațiile de plată față de OTS

10.1.4 Formulare introduse prin procedură N/A

10.2. Înregistrări

N/A

10.3. ARHIVĂRI

Arhivarea procedurii și a celorlalte informații documentate se face conform Nomenclatorului arhivistic în vigoare și prevederilor TEL-03.24: Activitatea de arhivare în CNTEE „Transelectrica” S.A..

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor
Financiare pe Piața de Echilibrare

Cod: 00.45

Pag 17/17

Ediția : I
Rev. 0 1 2 3

11.LISTA DE DIFUZARE

Document difuzat : **Procedura Operațională**

Denumire: Procedură Operațională „Constituirea, actualizarea și utilizarea Garanțiilor Financiare pe Piața de Echilibrare”.

Cod TEL 00.45, Ediția I, Revizia 3

Nr. crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Numele și prenumele	Data primirii	Semnătura
0	1	2	3	4	5	6	7
11.1	Aplicare	Format electronic	DPE	Personalul din cadrul DPE/ SPA		<i>Data postării pe site</i>	
11.2	Informare	N/A				<i>Data postării pe site</i>	N/A
11.3	Evidența	Original	DMI DMI-SMACM			...	
11.4	Arhivare	E1 (copie martor)	DPE/SPA	Șef serv.	Marian Obretin	...	
11.5	Alte scopuri	-					